

HRVATSKI *glasnik*

Godina XXVII, broj 5

2. veljače 2017.

cijena 200 Ft

Predaja maturálnih vrpći u HOŠIG-u

FOTO: KRISTINA GOHER

10. stranica

Nagrada dr. Ernestu Bariću

3. stranica

Lakomac u Kalači

6. stranica

„Židanske zvjezdice“

15. stranica

Komentar

Što se može učiniti, poboljšati?

Kao i svake godine, u Santovu je na Silvestrovo, posljednjega dana stare godine, služena misa zahvalnica na kojoj je župnik podnio izvješće o vjerskom, pastoralnom životu i gospodarskom stanju santovačke župne zajednice. Posebnost i jedinstvenost Santovačke župe jest da se trgom stoljetne tradicije do danas iznose statistički, matični podatci i glede nacionalne pripadnosti.

Zapele su mi za uho župnikove riječi kako među 17 krštenih 2016. godine nije bilo nijednog Hrvata, dakle svi su bili Mađari. Osim toga bilo je samo četiri vjenčanja, a među njima nijedno hrvatsko. Od 38 umrlih, 31 Mađar, 4 Hrvata i 3 Nijemca. Zanimljivo da je godinu dana prije od 18 krštenih bilo 10 Mađara, čak 7 Hrvata i 1 Rom, iako su i tada dobrim dijelom bila posrijedi djeca santovačkih roditelja koji danas već ne žive u rodnome Santovu. Ako k tome dodamo da je 2015. godine od 28 umrlih bilo 15 Mađara i čak 10 Hrvata, 2 Nijemca i 1 Slovak, onda možemo zaključiti da je prema podacima posljednjeg popisa pučanstva bilo tek 15 posto Hrvata, a oni su činili trideset i pet posto umrlih.

Kako promijeniti više nego pogubno stanje, kako graditi budućnost u saznanju ovih podataka koji dakako vrijede ne samo za Santovačku župu nego i za veliku većinu drugih hrvatskih zajednica u Mađarskoj? Za razliku od Santova, bez bilo kakve statistike o nacionalnoj pripadnosti, k tome i bez redovitih, tjednih i nedjeljnih misa na hrvatskom jeziku, bez mogućnosti krštenja, vjenčanja, pokopa i drugih obreda na našem jeziku.

Zasigurno da nas sve narečeno vodi polakom, ali sigurnom nestajanju. Nije riječ o nasilnom odnarođivanju, asimilaciji, kao u nekim prijašnjim vremenima, naprosto o prirodnom tijeku utapanja. Ponajprije opadanjem rodnosti, nataliteta, a još više, po završetku školovanja, odseljavanjem mladih naraštaja trbuhom za kruhom u gradove.

Santovački Hrvati Šokci nikada nisu odustajali od čuvanja i njegovanja baštine svojih pradjedova, što su pokazali i dokazali proteklih stoljeća, a ne predaju se ni danas. Mnogi se pitamo: kako, i može li se uopće taj negativni tijek, ako ne i zaustaviti, onda barem usporiti, ili promijeniti? Na to pitanje nemoguće je odgovoriti. Nestale su nekadašnje zbijene narodnosne zajednice koje, zatvarajući se u sebe, štatile su vlastite posebnosti, materinski jezik, običaje, tradicije, nošnju... Može se samo pokušati, tražiti, opirati, i u tome svakodnevno nepopustljivo ustrajati. To je jedino što se može, i mora, pa makar se činilo i posve nemogućim!

S. B.

Glasnikov tjedan

Ništa novo pod kapom nebeskom. Ovako smo pisali prije deset godina u uvodniku Hrvatskoga glasnika naslova Glasnikov tjedan. Danas deset godina poslije nekako nam se čini da je nepotrebno trošiti pero na pojave koje se nisu znatno mijenjale u deset godina. Tada smo pisali: Duboko smo zašli u balsku sezonu, prela i balova na sve strane. Kada budu naš tjednik listali čitatelji za trideset godina, onda će se vjerojatno začuditi, a i laik sa strane bi rekao: Pa ti Hrvati u siječnju i veljači samo idu od bala do bala. Ali balovi u našoj zajednici, doduše, razlikuju se od sredine do sredine, već odavno nisu to samo spontana balska okupljanja, nego i marno organizirane manifestacije čiji je cilj okupljanje Hrvata oko zajedničkoga stola i u zajedničkom kolu. Ovdje bih danas napisala: i u financijskim okvirima koje osiguravaju hrvatske narodnosne samouprave, jer pozvani gost i orkestar, a i izvođači koji daju program otvaranja bala (orkestri) dobro no koštaju.

Pisali smo prije deset godina i o bajskome prelo ovo: I ove se godine okupio velik broj naših ljudi iz Bačke regije i šire na bajskome Velikom prelu. I onda ako se istoga dana, mogli bismo reći, kao za inat, već drugu godinu zaredom, nedanaselju organizira, ako leko od Baje u našem štimumungom koji toliko hoćemo biti zlobni, moiprijatelj, a to su juž-

Zbog toga i balovi na našim stranicama zrcale sliku jednoga razdoblja, aktivnosti, političkih prioriteta, snage, rad mjesnih civilnih društava, a u prvom redu hrvatskih samouprava.

love i nazočnost na nji- nekoliko tisuća forinti, moliti da dođemo jer će idemo samo ako mjesna ako ne ulaznicu, onda je problem? Naravno, u toga i balovi na našim jednoga razdoblja, ak-

I dok smo za neke bama spremni platiti i do za druge nas moraju nas biti malo, a i onda samouprava financira bar putovanje. U čemu nama samima. Zbog stranicama zrcale sliku

aktivnosti, političkih prioriteta, snage, rad mjesnih civilnih društava, a u prvom redu hrvatskih samouprava koje su postale, iako su politička tijela glavni organizatori ovakvih okupljanja, i njihovi novčani podupiratelji.

Uz balove, 2017. godine kolinje je sve izraženiji element u „nacionalnoj strategiji“ očuvanja nacionalne samobitnosti narodnosnih zajednica. Počela je ta „moda“ kod narodnosnih samouprava, civilnih društava, sramežljivo prije nekoliko godina, po uzoru na kolinja koja većinski narod prakticira kao javne manifestacije već jako dugo, ali se razvilo u pravu euforiju. A kako i ne bi kada se može dobro jesti, piti pa i zapjevati i nije tome potrebno znanja materinskoga jezika. Bez kompleksa. Balovi su i nadalje po hrvatskim događanjima (čast izuzecima) uglavnom ostali južnoslavenskoga glazbenog izričaja. Kolinja, malo ću se i našaliti, tvrdi devet od deset analitičara koji se ovih dana bave raščlambom istoga fenomena, snažni element okupljanja zajednice i jačanja nacionalne svijesti. Stoga će i čitatelji Hrvatskoga glasnika koji će ga listati za tridesetak godina, zaključiti da su mjesec siječanj i veljača u znaku balova i kolinja, kao kulturnih i identiteskih odrednica hrvatske zajednice u Mađarskoj.

Branka Pavić Blažetin

PEČUH

Takozvani otvoreni dan u Hrvatskom vrtiću, osnovnoj školi, gimnaziji i učeničkom domu Miroslava Krležje održava se 15. veljače. Tada se očekuju roditelji i budući učenici prvog razreda narečene škole. Oni mogu sudjelovati u nastavi koja se odvija od 7.45 sati, u 1. i 2. satu školskoga dnevnog reda prvog razreda osnovne škole Miroslava Krležje.

Dr. Ernest Barić dobitnik Narodnosnog odličja grada Pečuha „Ferenc Faluhelyi”

Foto: Ákos KOLLÁR

U sklopu Narodnosne večeri grada Pečuha, 17. prosinca 2016. godine, u organizaciji Narodnosnog savjeta grada Pečuha kojim predsjedava zastupnik Skupštine grada Pečuha József Hari, pečuški gradonačelnik Zsolt Páva uručio je umirovljenom docentu, znanstveniku dr. Ernestu Bariću Narodnosnu nagradu grada Pečuha „Ferenc Faluhelyi”.

Neumoran četrdesetogodišnji rad odlikuje dr. Ernesta Barića, istraživački zanos, kao i znanstvena postignuća te društveni rad na polju uzdizanja duhovnosti Hrvata u Mađarskoj i izgradnji hrvatske zajednice.

Dr. sc. Barić Ernest rođen je u Martincima 1945. godine. Osnovnu je školu pohađao u Martincima i Pečuhu, a Hrvatsko-srpsku gimnaziju u Budimpešti. Diplomirao je na pečuškoj Visokoj nastavničkoj školi 1968. g. na studijskoj grupi hrvatskosrpski jezik i književnost – ruski jezik i književnost. Diplomom srednjoškolskoga profesora ruskoga jezika i književnosti stekao je 1972. g. na Filozofskom fakultetu u Segedinu. U Moskvi na Sveučilištu Lomonosov završio je jednogodišnji specijalistički studij ruskoga jezika. Od 1968. do 1970. radi kao honorarni nastavnik na Hrvatskosrpskoj gimnaziji i odgojitelj u učeničkom domu u Budimpešti. Od 1970. profesor je na pečuškoj Visokoj nastavničkoj školi, kasnijemu Filozofskom fakultetu na kojem ranija Katedra za srpskohrvatski-hrvatskosrpski jezik od 1991. djeluje kao Odsjek za hrvatski jezik i književnost. Doktorirao je 1985. u Budimpešti disertacijom „Martinački govor”, a kandidatsku disertaciju obranio također u Budimpešti pod naslovom Međudijalektalno prožimanje u hrvatskim podravskim govorima u Mađarskoj. Kao gost predavač predavao je na zagrebačkome Filozofskom fakultetu, Visokoj nastavničkoj školi u Sambotelu te doktorskom studiju Sveučilišta u Osijeku. Redovit je sudionik tuzemnih i inozemnih kroatističkih i slavističkih znanstvenih skupova. Proučavao je hrvatske govore i

toponimiju u Mađarskoj, hrvatsko-mađarske jezične dodire, povijest hrvatskoga jezika te hrvatski standardni jezik među Hrvatima u Mađarskoj. Objavio je preko stotinu radova, pretežito na hrvatskom i mađarskom te na ruskom i engleskom jeziku. Autor je rječnika za hrvatske manjinske samouprave te u suautorstvu s dr. Janjom Prodan 2016. godine u Budimpešti objavio hrvatsko-mađarski rječnik srednjega formata (preko 40 tisuća natuknica). Nositelj je više odlikovanja kao priznanje za istaknuti odgojno-obrazovni i znanstveno-istraživački rad.

Dr. sc. Barić bio je dugi niz godina, od utemeljenja, ravnatelj Znanstvenog zavoda Hrvata u Mađarskoj (2004. – 2010.), te voditelj Odsjeka za hrvatski jezik i književnost Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Pečuhu do svog umirovljenja. I danas dr. sc. Ernest Barić aktivno radi kao predavač na Odsjeka za hrvatski jezik i književnost Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Pečuhu i pomaže rad Znanstvenog zavoda Hrvata u Mađarskoj.

Branka Pavić Blažetin

POZIV NA JAVNI NATJEČAJ

Hrvatska samouprava grada Pečuha raspisuje javni natječaj za prijavu posebnih projekata od interesa za Hrvate u tome gradu, kojim se njeguje hrvatska kultura i proširuje ugled hrvatske zajednice u gradu.

Temeljem ovog natječaja dodijelit će se **500.000 Ft.**

Pravo na sudjelovanje u javnom natječaju imaju hrvatske civilne organizacije, udruge i zaklade koje su registrirane ili imaju registriranu ispostavu u Pečuhu, a svoju djelatnost obavljaju radi Pečušaca. U javnom natječaju mogu sudjelovati isključivo organizacije koje posjeduju porezni broj i bankovni račun.

U javnom natječaju ne mogu sudjelovati političke organizacije, poduzeća, pojedinci, ustanove čiji su osnivači država, mjesne upravne jedinice ili crkva.

Jedan prijavitelj može prijaviti samo jedan projekt čiji je cilj konkretan program ili niz priredaba.

Prijava se može dostaviti isključivo putem ispunjenog obrasca („**Kulturális támogatási keret pályázat – 2017**”). Obrasci se mogu preuzeti u sjedištu pečuške Hrvatske samouprave (**7624 Pécs, Esze Tamás u. 3**).

Prijava mora sadržavati:

– Potvrdu o registraciji udruge ili valjano me poreznom broju. (Potvrda ne smije biti starija od 30 dana.)

– Izjavu o nepostojanju sukoba interesa.
– Opis i proračun programa (prihodi i rashodi).

Prijavu molimo dostaviti na adresu: Pécsi Horvát Önkormányzat, 7624 Pécs, Esze Tamás u. 3, s naznakom „**Kulturális támogatási keret pályázat 2017**”.

Prijave na javni natječaj podnose se zaključno do 28. veljače 2017. godine. (Ako se prijava šalje poštom, u obzir se uzima datum na poštanskom žigu.)

Prijavitelj će o rezultatima javnog natječaja biti pismeno obaviješten.

Prijave s nepotpunom dokumentacijom, neovjerene prijave i neovjerene preslike te nepravovremene prijave neće se razmatrati.

Izvjешće ministra ljudskih resursa

Unapređenje ustavnog sustava i veća potpora

Potkraj studenoga parlamentarni Odbor za narodnosti u Mađarskoj poslušao je izvješće ministra ljudskih resursa o radu u proteklom razdoblju. Kako je na početku svog izlaganja istaknuo Zoltán Balog, ako nekomu odgovara ovo glomazno ministarstvo – najveće u mađarskoj povijesti – onda su to narodnosti. Jer ako se unutar istoga ministarstva nalaze sva ona područja kao što su obrazovanje, zdravstvo, socijalna sfera, same narodnosti, civilne veze, crkve, kultura, onda se bolje može ostvariti suradnja nego kada su narodnosna pitanja pripadala posebnom ministarstvu, u drugome je bilo školstvo, u trećem su bila socijalna pitanja, u četvrtom ministarstvu kultura, jer sadašnje ministarstvo ujedinjuje pet-šest ministarstva.

Kvalitativni pomak u položaju narodnosti

– Time što je utemeljena ustanova parlamentarnih glasnogovornika, dakle da su autohtone narodnosti dobile parlamentarno zastupstvo, ostvaren je jedan kvalitativni skok u položaju narodnosti u Mađarskoj. – reče uz ostalo Zoltán Balog, te je dodao da su na taj način stupili pred javnost, a transparentnost, javnost uvijek daju jedan plus, jednu snagu narodnosnim poslovima. K tome pohvalio je rad odbora i jedinstvenost u zastupanju vlastitih interesa, čime su, kako reče, postigli zapažene rezultate. Uz ostalo je naglasio da takvo povećanje potpore valjda nije bilo ni na jednom području kao kod narodnosti, ali najvažnijim smatra unapređenje na polju ustavnog sustava. Osim toga napomenuo je i popis pučanstva iz 2011. godine. Prema njegovim riječima, došlo je do promjena na koji način postaviti pitanja u svezi s izjašnjavanjem o narodnosnoj pripadnosti, zbog čega je brojčanost narodnosti porasla za 40 posto. Ali i broj kulturnih ustanova porastao je s 32 (2010.) na 42. Još su važnije obrazovne ustanove jer, osim kulturnih ustanova, omogućeno je da i mjesne narodnosne samouprave mogu održavati obrazovne ustanove, što je bila vrlo smjela stvar. Njihov broj u održavanju mjesnih ili državnih samouprava porastao je s 12 na 60. Ima narodnosti kod kojih je taj broj čak udeseterostručen. Uzmemo li broj polaznika, školske godine 2010./2011. bilo je 3104, a taj broj porastao je na 12 600. Tu je i narodnosna stipendija, od 2011., kada je utemeljena, ima 101 stipendist, i 2015.

njih 20-ero dobilo je stipendiju, samo se na to troši 85,8 milijuna forinta. Nadalje izrazio je radost i s istaknutim ulaganjima u ustanove, a u proračunu za 2017. godinu u te svrhe osigurano je 44,5 posto više nego 2015., što je 8,7 milijardi.

Tipična monarhijska priča

O razvijanju ustanova reče da je nakon posjeta Nišu dogovoren jedan novi vid suradnje sa Srbijom. Kako pri tome reče, nikada u povijesti nisu bili tako dobri odnosi između Srbije i Mađarske, zaključak je dvaju premijera i vlada. Priopćio je i razmišljanja o planovima, naime, s 200 milijuna forinta vlada je podupirala proširenje Srpskog vrtića, osnovne škole i učeničkog doma „Nikola Tesla” u Budimpešti, s lijepom tradicijom. Naglasio je kako je povijesna tradicija da se dobar dio elite susjedne države u prošlosti školovao u Budimpešti ili u Mađarskoj, nakon čega se vratio u svoju domovinu gdje je njegovao i jačao odnose dviju država. Upravo je Nikola Tesla jedna tipična monarhijska priča, ako se može tako reći. On je 1881. došao u Budimpeštu, postao voditeljem tvrtke koju je utemeljio Tivadar Puskás, odatle odlazi u New York, i postaje uspješnim poslovnim čovjekom, poznatim znanstvenikom, a to je samo jedan primjer. Za to ima primjera i kod Rumunja, i kod Hrvata, i kod Slovaka. Stoga je važno, po njegovim riječima, kada je u pitanju osnivanje i preuzimanje škola, da školovanje u tim ustanovama bude privlačno i onima koji svoje dijete žele upisati već u srednju školu gdje mogu učiti u dvojezičnoj nastavi. To je mogućnost o kojoj je vrijedno razmišljati.

Potaknut posjetom Srbiji, mađarski premijer očekuje od nas da stavimo na stol ozbiljne razvojne planove, kako bi i na taj način ojačali narodnosno školstvo, uz mogućnost učeničkog doma, što vrijedi za sve narodnosti, bilo i uz potporu matičnih država, da se učini privlačnim školovanje mladih iz spomenutih država u Budimpešti. U tome se otvaraju velike mogućnosti, to je i podupiranje narodnosti, ali i obrazovna i nacionalna strategija. To može značiti možda jedan nov početak. Prema ugovoru sa Srbijom mađarska vlada osigurala je 50 besplatnih mjesta Srbiji, 50 studenata ima prilike školovati se na medicinskom fakultetu i učiti na engleskom jeziku. Zasada je iskorišteno samo 12 mjesta, iako ima 50. Vrijedno je razmišljati kako dalje jer nama je to temeljni interes i u jačanju veza sa susjednim državama. To bismo mogli proširiti i na Rumunjsku i na Slovačku, ali i na Hrvatsku. Svi oni koji dođu u Mađarsku, mogu jačati i dotične narodnosne zajednice, a kako je naglasio, to bi moglo otvoriti novu perspektivu u dobrosusjedskim odnosima, što je dio jedne srednjoeuropske „ofenzive”, jer od Baltika i Crnog mora ima prostor gdje upravo sada kreće gospodarski rast koji nadmašuje zapadnoeuropski. Srednja Europa postaje motor razvoja, a u tome je, naravno, i Njemačka. Nezaobilazna je gospodarska i kulturna suradnja, čime se mogu pojačati i ulaganja iz susjednih država, a to može izrasti u jednu srednjoeuropsku ofenzivu. Države srednje Europe imaju mnogo zajedničkog čime mogu jedinstveno zastupati svoje interese u EU, primjerice u svezi s problemom gastarbajtera.

Pripremio: S. B.

Razgovor u Centru – dva osvrta

Dana 7. prosinca 2016. u bečko-me Hrvatskom centru gostovala je Branka Pavić Blažetin, glavna urednica Hrvatskoga glasnika, odnosno Medijskog centra Croatica. Tjednik Hrvatski glasnik je u godini obilježavanja 25 godišnjice izlazenja. Prvi dio razgovora, kao i obično, temeljio se na intervju između Petra Tyrana i Pavić Blažetin, no već se ovdje vidio jak interes publike koja je s nestrpljenjem čekala drugi dio gdje je iz nje potekao niz pitanja o raznim temama. Spomenuti razgovor privukao je veliku pozornost hrvatskih medija u Hrvatskoj, Austriji i Njemačkoj, koji su izvjestili o istome. Prvi dio razgovora, kao i obično, temeljio se na intervju između Petra Tyrana i gđe Pavić Blažetin, no već se ovdje vidio jak interes publike koja je s nestrpljenjem čekala drugi dio gdje je iz nje potekao niz pitanja o raznim temama.

Ono po čemu je ovaj razgovor bio od posebnog značenja jest sveobuhvatna rasprava koja se doticala tema kao što su položaj i važnost manjinskih tjednika općenito, način promocije takvih novina pa sve do uvijek aktualnih pitanja kao što je modus učenja manjinskog jezika u školama i izvan njih.

Izniman interes pokazao se za temu položaja manjinskoga tjednika, načina financiranja, ciljanu publiku i promociju novina, tj. moderno govoreći, njihovo „brendiranje“. Na opće slaganje konsenzus se postigao u konstataciji da je manjinski tjednik na prvome mjestu vrsta zabilježske, tj. dnevnika jedne zajednice u kojem ostaju zapisani za povijest svi događaji, aktivnosti, osobe, uspjesi i pothvati te zajednice. To se najbolje da sumirati u izjavi gđe Pavić Blažetin koja, držeći svoj tjednik u ruci, izjavila je da je „virtualno jedinstvo Hrvata u Mađarskoj tu negdje na ovim stranicama“.

Bez pozornosti nije prošla ni tema učenja manjinskog jezika u osnovnim i srednjim školama, pri čemu su iz publike dola-

Domaćin Razgovora u Centru Petar Tyran sa svojom gošćom Brankom Pavić Blažetin

zila stajališta koja su varirala od toga da treba učiti standardni hrvatski jezik, do prioritarnog učenja dijalekta za određenu školu. Također su se razilazila viđenja je li važnije imati manjinski hrvatski kao službeni predmet u školama ili je odgoj i obrazovanje u obitelji na prvome mjestu. No svi su se složili da je snažna suradnja institucija i obitelji od nezamjenjive važnosti za znanje materinjeg jezika, i da uz učenje standardnoga hrvatskog, djecu treba poučavati i dijalektizmima koji su u upotrebi u njihovu kraju.

Na kraju su Petar Tyran i gđa Pavić Blažetin razmijenili knjige kao poklone, na što je bivši predsjednik Napretka gošći Hrvatskog centra darovao kalendar i potkovanu jaje s logom njegove udruge. Nakon toga okupljeni su nastavili ugodno druženje uz bife i vino. *Mihael Maljka*

„Hrvatski glasnik bio je prva institucija Hrvata u Mađarskoj“

Branka Pavić Blažetin istaknula je važnu ulogu narodnosnih medija pri očuvanju materinjeg jezika i kulture, napominjući kako su oni most s domovinom.

BEČ, BUDIMPEŠTA (fenix-magazin.de) – Branka Pavić Blažetin, glavna urednica „Hrvatskoga glasnika“, tjednika Hrvata u Mađarskoj, i Medijskog centra „Croatica“, u povodu 25. obljetnice postojanja navedenih novina, bila je gošća bečke tribine „Razgovor u Centru“. Životopis i medijsko djelovanje ove rođene Sukošanke (dakle iz Sukošana kod Zadra – prir.), predstavio je glavni urednik... tjednika „Hrvatske novine“ Petar Tyran. Između ostalog, teme su bile 25. rođendan „Hrvatskoga glasnika“ i položaj hrvatskog tiska u Mađarskoj, digitalizacija, brendiranje narodnosnih

tjednika te potreba senzibiliziranja hrvatske javnosti i države zbog poboljšanja položaja manjinskih zajednica izvan domovine.

„Hrvatski glasnik bio je prva institucija Hrvata u Mađarskoj, a osnovao ga je Hrvatski savez nakon demokratskih promjena 1990. godine, kao partner mađarske vlasti“, rekla je Pavić Blažetin, te dodala da je na čelu toga tjednika, koji sadržajem pune samo pet novinara, od 2005. godine.

„Usporedimo li rad prije 25 godina i danas, to je kao nebo i zemlja. Mnogo je promjena, od medijske proizvodnje i uređivačkih postupaka do potrošnje, odnosno naših pretplatnika na koje smo ponosni“, istaknula je glavna urednica, te napomenula da novine trenutačno imaju između 800 i 1000 pretplatnika.

„Posebnu pozornost posvećujemo novim društvenim medijima, najviše internetskom radiju ‘Croatica’ koji ima pet emisija tjedno i veliku slušanost, no planiramo pokrenuti i internetsku televiziju“, najavila je glavna urednica Hrvatskoga glasnika tvrdeći da je zasada upravo ovaj brendirani narodnosni tjednik „najposjećeniji medijski proizvod“ Hrvata u Mađarskoj. Naglasila je da ga potpuno financira Mađarska iz svoga državnog proračuna. Nakon toga razvila se zanimljiva rasprava oko usporedbe financijske potpore narodnih manjina u Mađarskoj i Austriji, uz tvrdnju da su Hrvati u Mađarskoj u boljem položaju od onih u susjednoj Austriji. Branka Pavić Blažetin istaknula je važnu ulogu narodnosnih medija pri očuvanju materinjeg jezika i kulture, te napomenula da su oni most s domovinom. Skupu, između ostalih, pribivao je i njezin suprug dr. Stjepan Blažetin, ravnatelj Znanstvenog zavoda Hrvata u Mađarskoj...

Snježana Herek

Pokladna zabava rackih Hrvata

Lakomac u Kalači

Pokladne zabave bačkih Hrvata, koje su počele 7. veljače u Baškutu, tjedan dana kasnije i u Čavolju, u punom su zamahu. Tako je u organizaciji tamošnje Hrvatske samouprave, 21. siječnja u Kalači priređen već uobičajeni Lakomac. Na zabavi rackih Hrvata koja je održana u predvorju Katoličke ustanove, okupilo se stotinjak gostiju iz Kalače i obližnjih hrvatskih naselja – Bačina i Dušnoka – te iz Baje i Erčina.

Nakon bunjevačke „himne“ okupljene je pozdravio predsjednik samouprave Ladislav Sabo, među njima posebno Stipana Balatinca, HDS-ova zastupnika, te predsjednicu aljmaške Hrvatske samouprave Valeriju Petrekanić Koszó.

– Ovo je jedan stari običaj baćinskih Hrvata koji se održavao u pokladno vrijeme, posljednjega pokladnog četvrtka.

Ženski pjevački zbor „Ružice“ i članovi muškoga pjevačkog zbora

Nekada se mladež na taj dan okupila uz jelo, piće i kolače, plesalo se, pjevalo i veselilo. – reče uz ostalo predsjednik Hrvatske samouprave Ladislav Sabo otvarajući ovogodišnji Lakomac. Prvi Lakomac priredili su još 2006. godine, u početku on se održavao četvrtkom, ali budući da je

to bio radni dan, premjestili su ga na subotu kako bi se mogli okupiti u što većem broju.

Kao i svake godine, prelo je otvoreno s bunjevačkom „himnom“, općepoznatom pjesmom „Kolo igra“, a zatim je priređen prigodni kulturni program. Ove su godi-

Članice aljmaškog KUD-a „Zora“

Predsjednik samouprave Ladislav Sabo i Orkestar „Bačka“

ne ugostili aljmaški KUD „Zora“ koji, na zadovoljstvo okupljenih, izveo je dvije hrvatske koreografije, jednu bunjevačku i jednu slavonsku. Domaći Ženski pjevački zbor „Ružice“, proširen s dva člana muškoga pjevačkog zbora, izveo je pak tri hrvatske narodne pjesme. Po završetku programa sudionici su pozvali okupljene u zajedničko veliko kolo.

U nastavku večeri za dobro raspoloženje pobrinuo se garski Orkestar „Bačka“, pa je zabava uz ples, pjesmu i dobru kapljicu vina potrajala do zore. Zahvaljujući brojnim podupirateljima i sudionicima bala, tijekom večeri izvlačena je tombola s velikim brojem nagrada.

Tekst i slika: S. B.

Prvi Hrvatski Božić šikloške Hrvatske samouprave

U organizaciji Hrvatske samouprave grada Šikloša, prvi put, 20. prosinca 2016. organiziran je u mjesnom domu kulture Hrvatski Božić. Kako kaže zastupnica tamošnje Hrvatske samouprave Janja Tolnai, namjera je Samouprave, predsjednice Timee Bockovac i zastupnika Ive Pavića, stvoriti tradicionalni dan okupljanja Hrvata grada Šikloša u predbožićnom razdoblju.

Pjevački zbor Škole „Dorottya Kanizsai“

Već treću godinu zaredom, naporima spomenute Hrvatske samouprave, u gradskoj osnovnoj školi djeluje kružok hrvatskoga jezika, u okviru školske satnice, i pokazuje se sve veće zanimanje za učenjem hrvatskoga jezika. Tako su i ovoga puta nastupili i mali i veliki pjevački zbor Škole „Dorottya Kanizsai“ s hrvatskim božićnim pjesmama. Učenici koji su članovi školske hrvatske radionice talenata, koju vodi profesorica Janja Tolnai, i to Patrik Bíró, Nina Bozsik, Anna Horváth, Zolt Árpád Képiró, Dorina Kovács, Eszter Novák, Adel Rudolf i Frida Spitzer, kazivali su božićne stihove na hrvatskom jeziku.

U gostima su im bili učenici prijateljske Škole Antuna Harambašića iz Donjeg Miholjca koja posredstvom šikloške Hrvatske samouprave odnedavno surađuje sa šikloškom Osnovnom školom „Dorottya Kanizsai“. Školski zbor i Tamburaški orkestar dali su prigodan koncert, koji je oduševio nazočne. U programu su gledateljstvo obradovali i čestitari József Szávai, Andor Végh i Richárd Patkos pučkim hrvatskim notama uza svirku dudu. Na samome kraju učenici obadviju škola, njih osamdesetak, zajednički su otpjevali jednu od najljepših božićnih pjesama, „Tiha

noć“, uz pratnju donjomiholjačkoga tamburaškoga sastava. Program se konferirao na dva jezika, za što je bio zadužen učenik Lenard Tomašev, za ozvučenje Mate Bockovac, a njegov pomoćnik bio je Péter Gajnok. Organizatori su tijekom večeri predali prigodan poklon ravnatelju donjomiholjačke škole Vedranu Aladiću za njegov rad na unapređenju prijateljskih veza dviju škola, šikloške i donjomiholjačke. Temeljem javnoga poziva godišnja nagrada šikloške Hrvatske samouprave „Hrvatski talent“ uručena je studentu pečuškoga Medicinskog fakulteta Viktoru Bediću.

Čestitari József Szávai, Andor Végh i Richárd Patkos

Viktor Bedić u društvu predsjednice i dopredsjednice Hrvatske samouprave Timee Bockovac i Janje Tolnai

Nagrada se dodjeljuje šikloškim učenicima koji pohađaju srednju ili visoku školu, te svojim radom, vještinama, nadarenošću djelatno sudjeluju u životu hrvatske zajednice, odnosno ostvaruju dobre rezultate na polju obrazovanja, kulture i sporta. Uvjet je i dobro poznavanje hrvatskoga jezika. Prijedlog za nagradu mogu pokrenuti: civilne udruge, odgojno-obrazovne ustanove, pojedinci. Iznos je nagrade sto tisuća forinta. Nagradu su Viktoru Bediću (jedinom natjecatelju) predale predsjednica i dopredsjednica Hrvatske samouprave Timea Bockovac i Janja Tolnai.

Branka Pavić Blažetin

Biskup Nikola Milašin, ponos našega Čavolja

Ne događa se često u životu jednog naselja da netko od njegovih žitelja postane znamenitom osobom. Nikola Milašin – nekadašnji stolnobiogradski biskup – tajni savjetnik Njegovoga carskog i apostolskog kraljevskog Veličanstva, takvim je bio. Unatoč tomu jedva ga poznajemo po zaslugama. Ni njega ni ondašnju Ugarsku!

Pretpostavljam da domaćem čitatelju nije potrebno objašnjavati da u našoj domovini žive i druge narodnosti. Takvo je naselje i Čavolj gdje više stotina godina (300) u mirnom suživotu obitavaju katolički Mađari, Nijemci i Bunjevci kao jedna od subetničkih hrvatskih skupina s jezičnim posebnostima. Etnički sastav stanovništva na sjeveru Bačke razvio se poslije turske vlasti u 17. i 18. stoljeću. U Baji i okolnim naseljima posebno se dobro vidi koliko nije jednorodna zemlja: šarolikom je čine brojne gospodarske danosti, kulturne tradicije, etničke i vjerske različitosti.

Predci, roditelji biskupa rođenog u Čavolju na ove prostore doselili su iz stare domovine, s hrvatskih prostora, iz doline rijeke Bune tijekom progonstva od strane Turaka, pod vodstvom bosanskih franjevaca. U novoj domovini postaju osnivači sela Čavolja. Naime, i naše je selo uništeno, opustjelo tijekom turskih osvajanja. Nakon osmanlijske vlasti počelo je novo razdoblje u životu naselja. Carska i kraljevska komora 1726. godine, kao nagradu za odanost, grad Baju i okolice, Čavolj kao nenaseljenu pustaru darovala je glavnom županu Bačke županije. Zakupac novoga vlastelina samovoljno je preselio nekoliko bunjevačkih obitelji iz Baje i nekadašnjeg sela Pandura sa svojim plugovima u pustaru radi naseljavanja. Zahvaljujući upravo njihovu zalaganju, Čavolj je opet naseljen 1734. godine na mjestu srednjovjekovnog naselja.

Kao rezultat međuvremenog parničenja, osnivačku povelju predao je ponovno novi vlastelin, kalački nadbiskup, grof Gabor Patačić od Zajezde. Nakon ovih uvodnih riječi podsjetio bih kako smo se mi prisjetili biskupa Milašina 1996. godine povodom 200. obljetnice njegova posvećenja za biskupa. Dočekavši prigodu, mi, zahvalni potomci, nismo mogli dopustiti da sjećanje na njega padne u zaborav. Prožeti uzvišenom duhovnošću tisućustogodišnjice, probudila se u nama želja da mu se javno odužimo.

Na poticaj Čavoljskoga kruga prijatelja za upoznavanje domovine – koji je u našem selu pokrenut 1958. godine – mjesna Hrvatska narodnosna samouprava u okviru spomen-svečanosti postavila mu je trojezičnu spomen-ploču. Svečanost je počela svetom misom, a popodne smo upriličili spomen-sjednicu uza sudjelovanje poznatih predavača. Našu su pobudu poduprle Javna zaklada za nacionalne i etničke manjine i Hrvatska državna samouprava.

Ove godine pak prisjetit ćemo ga se povodom obilježavanja 280. godišnjice njegova rođenja, u organizaciji čavoljske Hrvatske samouprave. Hrvatska samouprava Stolnog Biograda, s tamošnjom Biskupijom, prisjetila ga se predavanjem biskupa Antala Spányija o svom prethodniku na hrvatskom i mađarskom jeziku, te paljenjem svijeće i polaganjem vijenca na njegovu grobu, za spasenje njegove duše.

Još se i danas spominje kako je, dostojno prigodi, svečanost u Čavolju započela misom na hrvatskom jeziku koju je služio bosanski franjevac fra Ivica Alilović, misionar u Baji. Misa je obogaćena i molitvom te čitanjem evanđelja na mađarskom i njemačkom

jeziku. Na kraju mise biskupa, također na tri jezika, prisjetio se i spomen-ploču otkrio autor ovih redaka. Pod njegovim vodstvom manja skupina njegovih poštovatelja nedavno je položila vijenac sjećanja na njegovu grobu u Stolnom Biogradu. Osim mještana svojom nazočnošću i pozdravnim riječima svečanost su uveličale poznate osobe iz javnog života.

Tko je bio ovaj bunjevačkohrvatski biskup čija se osoba s tako mnogo niti veže za uži zavičaj, tako i za grad Baju?

Nikola Milašin – krsno ime Bartol/Bariša – (Nikola je njegovo redovničko ime) rođen je 1. svibnja 1736. godine u Bačkoj županiji, u selu Čavolju, u to vrijeme naseljenom isključivo Hrvatima Bunjevcima. Njegovi roditelji Petar M. i Kata Pančić bili su skrušeni katolički bunjevački Hrvati, jednostavni ratari, kmetovi. Bili su ponosni na svog sina franjevca. Bajski su franjevci bili dušobrižnici u Čavoljskoj župi. Otac Bonaventura Bašlič, pripadnik Kapistranske provincije, koji je ovamo dolazio kao kapelan, prepoznao je njegovu nadarenost, te se pobrinuo za njegovo daljnje školovanje.

Milašin se školovao u Baji gdje je osim materinskoga hrvatskog naučio i njemački jezik. nastavio je u Kečkemetu i Segedinu gdje je naučio mađarski, zatim se školovao u Padovi, u samostanima Radne. Godine 1756. u Radni je primljen u red „svetog Franje Kapistranskog“, gdje je pohađao filozofski fakultet. U redu siromašnih svojim franjevačkim postrigom dobio je ime Nikola. Teološki studij završio je u budimskom samostanu. Zbog nedostatka svećenika (još prije završetka studija) s 24 godine 1760. posvećen je za svećenika. Prvu misu služio je na Duhove u bajskoj franjevač-

Trenutak za pjesmu

Zarobljen

**Koprenom misterija obavijena
tajnama skrivena
nježno umirujuća
kao smiraj
sunca odlazak
poslije žegom otežalog dana
ravnica
uronjena u snagu drača
sjaji**

**Vječno njivama uovičen
zarobljen
ostajem**

Mirko Kopunović

koj crkvi, dušobrižničku službu počeo je u Budimu i okolici: Šumar/Solymár, Čepelj/Csepel. Svojim dušobrižništvom istaknuo se u Tabanu (budimska četvrt gdje je obitavao i mnoštvo Hrvata) za vrijeme pošasti kuge 1760. godine. Vodstvo provincije 1761. godine poslalo ga je u Firencu na završetak školovanja. Nakon plovidbe na putu u Trst i Veneciju pješice je hodočastio u Loretto u kapelicu Blažene Djevice.

Profesor, vojni dušobrižnik i vjeroučitelj Milašin s odličnim je uspjehom završio školu u Firenci, zbog čega je odmah 1764. – 1767. dobio mjesto nastavnika filozofije na franjevačkoj teologiji u Lodiju pokraj Milana. To je područje onda pripadalo Austriji. Naučio je savršeno daljnje jezike: talijanski, srpski, latinski. Govorio je sedam jezika. Zahvaljujući svojoj višejezičnosti, primio se i vojnog dušobrižništva. Njegova osobnost nadređene je ponukala da ga 1767. imenuju za vojnog dušobrižnika. Primio se i za vjeroučitelja vojničkih obitelji. Godine 1781. prigodom eksploziranja kule barutane u Beču, privukao je na sebe pozornost cara Josipa II. koji je čuvši vijest o tome događaju, stigao na lice mjesta. Za to ljudsko djelo 1872. unaprijeđen je u vojnog ordinarija-dekana. To je bio početak čavoljskog mladića na uzlaznoj putanji svoga poziva, odnosno početak sjajne karijere.

Car Josip II., koji je i osobno sudjelovao u ratu protiv Turaka (1878. – 1791.), Milašina je odabrao svojim vojnim ispovjednikom, koji je dobro poznao teren, što se i potvrdilo. Naime, jedan neočekivani turski pohod preko Dunava doveo je opkoljavanja i bijega. Milašin je cara i njegovu pratnju svojom dosjetljivošću iz turskog obruča izveo iz opasnosti i spasio im život.

Bolesni car vratio se u Beč. Milašin je ostao u taboru kao „prior cast“, osobno je sudjelovao u opsadi Beograda između 12. rujna i 9. listopada 1789. Tada je iza 53-godišnjeg fratra bila 24-godišnja služba vojnog dušobrižnika.

Tijekom svoje dotadašnje službe Nikola Milašin dokazao je koliko je dobar pedagog, dušobrižnik i vjeroučitelj. Istaknuo se snažljivošću i hrabrošću.

Kao nagradu za to vladar, teško bolestan car, odjenuo ga je biskupskim grimizom, te ga je 19. siječnja 1790. imenovao biskupom na stolicu koja je bila pred upražnjenjem. Budući da je Josip II. već idućega mjeseca umro, Milašinovo imenovanje (20. travnja) potvrdio je Leopold II., što je s odobrenjem Svete Stolice poslano u Rim. Kada je 26. lipnja dobio potvrdu pape Pija VI., Milašin se na blagdan Male Gospe, 8. rujna 1790., u budimskoj franjevačkoj crkvi dao posvetiti biskupom. Posveta je obavljena s pomoću đakovačkog biskupa Mateja Franje Krtice, đurskog biskupa Józsefa Fenglera i velikovradinskog biskupa Ferenc Kalatayja. Ustoličenje u Stolnom Biogradu bilo je 11. listopada. Biskupa su 7. ožujka 1791. podigli na plemićki čin.

Kao visoki crkveni dostojanstvenik i pripadnik višega društvenog sloja, 1790. – 1811. bio je članom Gornjeg doma Požunskog sabora. Dvodomni sabor pauzirao je 1918. – 1926., a rad je nastao sve do 1945.

Postupno je slabio. Nakon sabora 1797., udarila ga je kap, 5. svibnja 1809. pogodilo ga je krvarenje mozga, što se ponovilo. Strpljivo se nosio s bolešću i 2. lipnja 1811. u 75. godini života predao svoju dušu Stvoritelju. Njegovi kremirani posmrtni ostat-

Biskup Nikola Milašin

ci počivaju u kripti stolnobiogradske bazilike.

U doba baroka, koji se zasnivao na ugledu, upadljiva je bila njegova neposredna, osobna briga za svoje svećenike.

Te osobne vrline koje je stekao u obiteljskome gnijezdu, u nekadašnjemu franjevačkom okruženju i višedesetljetnoj vojnoj službi i kao biskup uspio je sačuvati i bio hrabar obavljati ih.

Stolnobiogradska priča biskupa Milašina na izvanredan način uzdiže se u životopisima onodobnih biskupa, krenuo je kao jednostavan čovjek, i kao takav stigao do biskupske infule (kape). Redovnik u franjevačkom habitus stekao je visoku naobrazbu.

Ako bi tko danas želio saznati daljnje pojedinosti o životu biskupa Milašina, može se osloniti na dokumente pohranjene u pismohrani Stolnobiogradske biskupije i Kaptola. Spisi o njemu, većinom na latinskom, odnosno njemačkom jeziku, opsegom su pola tekućeg metra. U njegovoj ostavštini nalazi se njegov dnevnik iz vojne službe visokoga crkvenog dostojanstvenika.

Naš biskup maran, osjetljive duše, koji je volio svoje rodno selo i sunarodnjake, u zahvalnom potomstvu i u sjećanju rodnog sela živi kao pastir dobrog srca. U vitrini Zavičajnog muzeja sela ima stalni postav.

Čavolj, u ljeto 2016.

Dr. Mišo Mandić
povjesničar mjesta

Katica Klajić, Šokica iz Katolja

Svečanost predaje maturalnih vrpca u HOŠIG-u

U auli budimpeštanske Hrvatske gimnazije 27. siječnja 2017. priređena je svečanost predaje maturalnih vrpca. U sklopu prigodnoga programa maturalnu su vrpcu primili: Mia Barbir, Vivien Berényi, Kyra Fehér, Franjo Füzesi, Norbert Gohér, Karla Ivančev, Andrej Kiš, Antonio Kiš, Tímea Kohári, Erik Kónya, Szineta Schmidt, Pham Hoang Giang, Endit Temaj, David Tomljenović, Kíra Zsíros-Szabó te razrednik Ladislav Gršić i profesori maturanata.

„Samo se srcem dobro vidi. Ono bitno, očima je nevidljivo“, misli su to francuskoga pisca Antoinea de Saint-Exupéryja iz njegova romana „Mali princ“, što su ih maturanti odabrali za krilaticu pozivnice za svečanost predaje maturalnih vrpca. Posebna je to prigoda u životu maturanata, pa tako i njihove alme mater. Na svečanosti je bila i prvi tajnik Veleposlanstva Republike Hrvatske u Budimpešti Maja Rosenzweig Bajić te bivša pjevačica i plesačica Anka Bunjevac. Uime 11. a i b razreda svečarima su se obratile Dorka Paradi na mađarskome i Lea Dulić na hrvatskome jeziku. „Prije četiri godine još ste bili mladi brucosi, morali ste na brucosijadi riješiti šaljive, ponekad čak i zbujujuće zadatke. Sada se spremate napustiti našu školu i time vam završavaju lijepe gimnazij-

ske godine. Pomalo ljubomorno, ali i zabrinuto vas gledamo. Uskoro ćete se morati osloniti pretežito na sebe, morat ćete svladati nove prepreke i imat ćete i veće probleme od jednog odgovaranja iz zemljopisa ili radnje iz kemije barem na dvojku. Važno je da ne žurite na svojem putu i ne zaboravite sadašnjost i ljude koji vas okružuju. Ostavite vremena za prijateljstvo, ljubav i trenutke uživanja u suncu“, reče među ostalim Lea Dulić. Pjesmu Erica Claptona „Tears in Heaven“ na saksofonu je izveo Ivan Mirov, koji je odista iznenadio publiku. Stihove Stipana Blažetina „Što bježiš iz te sreće koju si stisnula na grudi i u dlanove?“ kazivala je Majra Prekajski, pjesmu Ervina Aranyosija „A világ változik“ recitirao je Žolt Prager, pjesmu Novih fosila „Kako je dobro...“ izveo je školski sastav, na čelu s profesorom pjevanja Stjepanom Dombaijem, a kao najvažniju poruku, stihove Anđelka Vuletića „Ja ću graditi kako ja hoću“ interpretirala je Dorka Paradi. Uslijedilo je pravo iznenađenje 11-ih razreda, prikaz videosnimka o mišljenju pojedinih profesora maturanata i polaznika škole o svečarima. Oproštajne riječi mlađega naraštaja bile su misli mađarskoga pjesnika Jánosa Pilinszkyja: „Želim biti dobar prema svima, prevladati sebe, svoju sebičnost. Otvoriti se, voljeti, živjeti. Želim biti dobar, a ne junak“, koje su Lea i Dorka kazivale na oba jezika, te zajednička izvedba Thompsonove uspješnice „Prijatelji“.

Svečarima se prigodnim govorom obratila i ravnateljica škole Ana Gojtan, koja je također istaknula posebitosti pri-

gode. Uime maturanata svečani je govor na hrvatskome čitala Mia Barbir, a na mađarskome Franjo Füzesi. „Pomalo zbujeni i nesvjesni trenutka, večeras stojimo pred vama, uplašeni, ujedno i uzbuđeni što ulazimo u zrelije i odgovornije razdoblje svoga života. (...) No više nema vraćanja u prošlost samo zato što je prošlost poznata i sigurna, moramo krenuti naprijed uzdignute glave. (...) Svatko od nas dao je djelić sebe za našu gimnaziju HOŠIG jer HOŠIG nije samo škola, to je naša obitelj“, reče Mia Barbir. Stihove Dalea Wimbrowa „Čovjek u ogledalu“ kazivala je Sineta Schmidt, Alberta Szuhonicsa „Minden ember boldogságra vágyik“ Kira Fehér i Norbert Gohér. Svečari su zajednički izveli pjesmu Alena Slavice „Dušu sam ti dao“, potom je Vivien Berényi otpjevala pjesmu „Hangokba zárva“. Nakon predaje maturalnih vrpca, kao kruna svečanosti uslijedio je valcer maturanata, na skladbu My Sweet and Tender Beast Eugena Doga.

Iskrena čestitka 11. a i b razredu te razrednicama Anamariji Bauer Demcsák i Mariji Šajnović za nezaboravnu večer, kako su prekinuvši sa starim običajem, od oproštajnoga govora stvorile narativni tekst u što su uplele posebnosti i osobitosti svečara, i naravno za videosnimak. Hvala maturanatima za program što će nam ostati dugo u sjećanju, Andreji Balint za plesnu koreografiju, Ágnes Nagy i Stjepanu Dombaiju za pjesme. Dragi maturanti, sretan i uspješan ispit zrelosti, dokažite da ste doista zreli pojedinci!

Kristina Goher

Svečani trenutak...

„Dugava“ iz Pinkovca u odličnoj komediji

„Gospodin Claude i njegove kćere“ na petroviskoj pozornici

Gdo zna, kako je u stvarnosti težak, nepodnošljiv i napet žitak u jednoj multikulturalnoj porodici, kade otac i mati su po kršćanskim vrednostima odgojili svoje četire kćeri, ke su pak malo roditelje izdajnički, sprohadjajući rič srca, za životnoga partnera izabrale, jedna Židova, druga Muslimana, treća Kineza, a četvrta, konačno kršćana, ali malo „egzotičnoga“ muža. Koliko su živahno-živčana i „rado čekana“ ta spravišća kad se starija i mlađa generacija najdu pri gospodinu Claudeu, to nam predstavlja ovoljetni igrokaz pinkovačkoga Kazališnoga društva „Dugava“ s kojim je za novembarskom premijerom 15. januara, u nedilju, u Petrovom Selu gostovala spomenuta ekipa.

Komediju iz originalnoga francuskoga filma ter iz nimškoga jezika je čez misecdan presadio u hrvatski Julian Himmelbauer, a gledajući troumnu predstavu, količinu dijalogov, brzi ritam igre u njoj, onda se zna, nije imao laku zadaću. U augustušu se je društvo ganulo s probami, a u novembru je već bila premijera u domaćem Pinkovcu. „Ovput nismo imali jednoga režisera, nego smo svi skupa u timu pokušali spraviti na scenu cijeli kusić. Ja sam znao što kanim imati na pozornici, a svi su bili uključeni u proces. Svaki je imao neku dobru ideju ili neki predlog, iz toga smo zajedničku produkciju učinili“, rekao je za predstavom Julian Himmelbauer ki je i u ulozi Rachida Bena Assema pozvao na smih nekoliko puta petrovisku publiku. Kako je nadalje priznao, svismo je izabrao ovo djelo jer je to s migrantskom krizom u Europi i preveć aktualno. S ovim teatrom kanu poticati i gledatelje na razmišljanje, kako oni sami stoju s rasizmom, i koliko bi bili sposobni i voljni odgovarati takovim izazovom u svojem žitku. Igra ima već od dvadeset amaterskih glumcev, jako dobro je opremljena tehnički i s različitim efekti, a jedan je od uspjehov, po riči Elvire Sinković, peljačice grupe, da su si i takovi mladi zavježbali hrvatski tekst i zeli

Multinacionalna porodica Hohenberg

Dva odlični igrokazaci Vili Jandrišić i Hanzi Konrad

Kraj komedije dojde sa četvrtom svadbom

se za ulogu, ki dobro i ne govori hrvatski jezik. „Mi smo već bili na vašoj pozornici, kad mi se čutimo u Petrovom Selu kot doma, i nam je važno da idemo i preko granice“, naglasila je predsjednica Kazališnoga društva „Dugava“, ka je rekla još i to da zvana Petrovoga Sela dovidob još u nijednom gradišćanskohrvatskom selu u Ugarskoj nisu nastupili, ali ako dobiju poziv, rado će iskati termin i za druge predstave. Troumni spektakl od prve do zadnje minute je pravi užitak sa skoro profesionalnim igrokazaci u glavni uloga, a to je pak uža porodica gospodina Claudea (Vili Jandrišić) i njegove žene Marie (Bernadete Holper) s kćerami i zeti ki su napravili brojne smišne i šalne trenutke za publiku. Polag toga, kako smo i vidili, svi glumci su se znali jako dobro uživiti u svoju zadaću na pozornici, što je pak dokazao i dugi burni aplauz na kraju predstave. Pinkovčane čeka gostovanje još u borištovskoj KUG-i, u Beču i Stinjaki, a ako je gdo kani pozvati u Ugarsku ter napraviti za vlašće selo bogato teatarsko otpodne, s njimi i s ovim kusićem, gvišno neće zgrišiti...
Tiho

Županijski dan Hrvata

Okupljanje u Potonji odlikovao je program Dana narodnosti, pod nazivom „Doček Božića” uz nastup KUD-a Drava; KUD-a Podravina i tamburaša.

U organizaciji Hrvatske samouprave Šomođske županije, 18. prosinca u mjesnom domu kulture sela Potonje održan je Županijski dan Hrvata.

Nakon izvješća o radu Hrvatske samouprave Šomođske županije u 2016. godini i nastupa osnovnoškolaca na mađarskom jeziku uz jednu recitaciju na hrvatskom je-

ziku, slijedio je program Dana narodnosti, dodjela nagrada Hrvatske samouprave Šomođske županije, te program pod nazivom „Doček Božića” uza zajednički nastup članova KUD Drava, KUD Podravina i tamburaša te čestitara.

Među nazočnima bila je i generalna konzulica Vesna Haluga, program je vodila

Anica Biczak Popović, a nazočne su pozdravili parlamentarni zastupnik László Százfalvi, potonjski načelnik Tamás Reisz i predsjednik potonjske Hrvatske samouprave Jozo Dudaš.

Obraćajući se nazočnima, uza sveopće odobravanje i oduševljenje, na hrvatskom jeziku, László Százfalvi između ostaloga kazao je: Ako bismo trebali poći na neki pusti otok, a ne bismo mogli ponijeti stvari, knjige, sredstva – nego samo poslanicu Biblije... imali bismo sve. Jer u ovome značenju sve je Bog, čovjek i cijeli Svijet. Božić je najveći kršćanski blagdan u kojem su se spojili nebo i zemlja, Bog i čovjek. Zato je sve ovo toliko čarobno, tajanstveno i divno već dvije tisuće šesnaest (2016.) godina. Po tome je ovo najveća svečanost i najplemenitiji blagdan. Blagdan ljubavi prema ljudima i ljubavi prema Bogu. Naši blagdani, naša svakidašnjost, naši poslovi, naše obitelji, naša druženja, naše kulture, naši običaji, naše narodne samobitnosti i cijelo čovječanstvo se stvaraju na Božjoj ljubavi.

Slijedilo je druženje u mjesnom domu kulture uza zajedničku večeru za sve nazočne te kuhano vino koje se kuhalo na dvorištu uz toplu vatru i slastice pripremljene toga dana. (bpb)

Okupljene je pozdravio i parlamentarni zastupnik László Százfalvi.

Dan Šomođske županije

Dan Šomođske županije ove je godine proslavljen 6. siječnja u gradiću Csurgóu. On se slavi u spomen županijskoga grba koji 2017. slavi 519. obljetnicu postojanja.

Naime, na Sveta tri kralja stanovnici Šomođske županije slave županijski dan kao dan sjećanja na događaj od kojeg je prošlo više od pola tisućljeća. Dana 6. siječnja 1498. kralj Ladislav II. Jagelović,

dodijelio je pravo uporabe grba i pečata Šomođskoj županiji.

I danas nam je potrebno zajedništvo, za što je potrebna obitelj, potrebna je ona užoj ili široj zajednici, državi. Jači mo-

žemo biti samo tako ako nam zajedništvo prožima srce – naglasio je u svečanom obraćanju predsjednik Skupštine Šomođske županije Norbert Bíró.

U daljnjem istaknuo je važnost kršćanskih vrijednosti, katoličanstva i reformacije koja je odigrala važnu ulogu u životu ljudi u Šomođu i koja slavi 500. godišnjicu na ovim prostorima. Nazočnima se obratio i počasni gost Dana Šomođske županije József Steinbach, biskup Reformatskoga crkvenog okruga južnoga Zадunavlja.

Nakon pozdravnih riječi slijedila je urudžba ovogodišnjih nagrada i priznanja Skupštine Šomođske županije, osobama i kolektivima koji su se istaknuli djelatnošću na polju razvoja Županije, i postigli izvanredne rezultate u svom poslu.

Najveće županijsko priznanje „Pro Comitatu Somogy” dodijeljeno je jedriličarima Szabolcsu Majthényiju i Andrásu Domokosu, članovima udruge Spartacus Vitorlás Egylet iz Balatonföldvára.

Dodijeljeno je i 19 priznanja Za građane Šomođa (Somogy Polgáriért Díj) istaknutim pojedincima i kolektivima, a među nagrađenima je i potonjski načelnik Tamás Reisz. -bpb-

Potonjski načelnik Tamás Reisz sa suprugom i predsjednikom Skupštine Šomođske županije Norbertom Bíróom

Mala stranica

VELIKA NAGRADNA IGRA MALE STRANICE

Dragi čitatelji Male stranice!

Hrvatski glasnik od veljače pokreće nagradnu igru u kojoj možete svakoga mjeseca osvojiti neku nagradu. Osim toga što možete dobiti nagradu, usput ćete moći proširiti svoje znanje iz hrvatske povijesti, književnosti, jezika, narodopisa i drugih predmeta.

Kako sudjelovati?

Iz tjedna u tjedan naći ćete na našoj stranici jedan zadatak, pod naslovom „Nagrada igra“, koji ćete trebati riješiti i na kraju mjeseca sva točna rješenja za cijeli mjesec (četiri zadatka) poslati u poruci na Fejsbukovoj stranici **Medijskog cen-**

tra Croatica. Uz rješenja svakako napišite svoje ime, naziv škole i razred koji pohađate. Prvi rok slanja rješenja za mjesec veljaču bit će 28. veljače 2017. Da biste mogli provjeriti jeste li točno riješili zadatak, nakon tog roka ćemo objaviti točna rješenja na Maloj stranici. Svakoga mjeseca izvući ćemo ime jedne osobe koja će dobiti **nagradu mjeseca.** Ali time još nije završeno! Nagradna rješenja skupljat ćemo sve do kraja svibnja. Tada ćemo zbrojiti koliko vas je sudjelovalo u nagradnoj igri tijekom četiriju mjeseci. Onaj razred čiji će učnici poslati najviše točnih rješenja, bit će nagrađen **posebnom nagradom** na kraju školske godine.

mcc

NAGRADNA IGRA br.1

Imenuj slavne hrvatske pjesnike

1. Teče i teče, teče jedan slap,
Što u njem znači moja mala kap?

3. Čovječe, pazi
da ne ideš malen
ispod zvijezda!

2. Kako je teško biti slab,
kako je teško biti sam,
i biti star, i biti mlad!

4. I nad mojim zavičajem, nad žitnim
poljima,
lutaju teški oblaci
Kao ponad bujne šume te
Kojom sad koračam, bez tebe.

FILM

UZBUNA
NA ZELENDOM
VRHU – NOVI
FILM O KOKU

U hrvatskim je kinima započelo emitiranje novoga detektivskog filma dječjeg serijala o Koku. Možda ste neki od vas bili u prilici pogledati dosadašnje filmove nastale prema poznatim romanima Ivana Kušana: *Zagonetni dječak*, *Koko i duhovi*, *Ljubav ili smrt*. U najnovijem filmu nastavlja se pustolovine glavnog lika dječaka Koka u filmu *Uzbuna na zelenom vrhu*. Film prati događaje u životu Ratka Milića Koka prije njegova preseljenja u Zagreb. Koko i njegovi prijatelji provode ljetne praznike igrajući se na obalama jezera uz idilični Zeleni vrh. Tu prazničku idilu iznenađujuće narušava niz misterioznih pljačka i razbojstava počinjenih pod okriljem noći. Kao i uvijek, Koko i prijatelji odlučuju „malo uskočiti“ odraslima i uzimaju stvari u svoje ruke.

Niz filmova nastalih prema poznatim romanima **Ivana Kušana** prvi je dječji serijal u Hrvatskoj. Režiju novog nastavka serijala potpisuje filmska i TV redateljica **Čejen Černić** koja je ujedno i suscenaristica, a scenarij je napisala **Hana Jušić**.

VICTJEDNA

PISANJE

Ivica: Tata, znaš li pisati u mraku?

Tata: Da, znam.

Ivica: Dobro, tata, onda ja ću ugaziti svjetlo, a ti potpiši ocjene u školskoj knjižici.

Keresturski vatrogasci osposobljeni za samostalno posredovanje

Kerestursko Dobrovoljno vatrogasno društvo već je pojam u povijesti sela i regije, naime utemeljeno je davne 1888. godine. Tijekom 129 godina keresturski vatrogasci uvijek su bili pripravnici u slučaju požara, poplava i drugih nevolja, a od Nove godine osposobljeni su za samostalno posredovanje, intervencije. Svjedodžbu o tome preuzeo je predsjednik društva Atila Pal pretkraj prošle godine od dr. Lászlóa Bérczija brigadnoga generala Državnog ureda za zaštitu od katastrofa. Od tog trenutka 20 članova keresturskog DVD-a samostalno, bez profesionalnih vatrogasaca mogu djelovati i ukloniti probleme.

Posveta Vatrogasnog doma

Vatrogasno društvo u Keresturu utemeljeno je još u doba Austro-Ugarske, kada su se mjesta s jedne i druge strane Mure složili i tako utemeljili društvo za zaštitu od požara. U tome su sudjelovali i Kotoričani, Donjodubravčani i Svetomarijanci, rekao je keresturski načelnik Lajoš Pavlic u svome pozdravnom govoru. Društvo je preživjelo mnoge nedaće, svjetske ratove i druge izazove, ali je ipak opstalo. Povijesna zbivanja, državna granica na neko vrijeme odvojila je ljude s dvije strane Mure, ali danas keresturski vatrogasci nanovo izvrsno surađuju s hrvatskim kolegama, međusobno se posjećuju, pozivaju jedan drugog na sjednice, zabave, razmjenjuju iskustva i kada treba. konzultiraju. Nakon društvenih promjena Vatrogasno se društvo obnovilo i od 1995. godine djeluje kao udruga. Kerestursko Dobrovoljno vatrogasno društvo zadnjih godina vrlo je djelatno, u tome veliku ulogu imaju predsjednik Atila Pal i zapovjednik Antun Tišlerić, njihov su rad posebno istakli na svečanosti preuzimanja Svjedodžbe o samostalnom posredovanju.

Atila Pal, predsjednik, i Antun Tišlerić, zapovjednik

– Naše društvo momentalno ima 55 članova, od njih dvadesetero položili su stručni ispit čime su stekli pravo da sudjeluju u samostalnim intervencijama. Da bismo to postigli, trebali smo mnogo raditi, vatrogasci su se morali pripremati i fizički i psihički, a Društvo se trebalo opskrbiti odgovarajućom opremom, što je ispitivala nadležna uprava. Članovi su i materijalno pot-

pomagali Društvo, svojim su radom obnavljali Vatrogasni dom, da bi bilo sve osigurano za svjedodžbu, jednako tako su pomagali i neki privatni poduzetnici. – saznajemo od zapovjednika Tišlerića, umirovljenog vatrogasca.

Inače, u cijeloj državi ima svega 40 takvih vatrogasnih društava koja raspolažu takvom svjedodžbom, od ove godine među njima je i kerestursko Vatrogasno društvo. Vatrogasci su mnogo radili na tome da oprema bude odgovarajuća, te tražili mogućnost za dobivanje sredstava preko natječaja. Tako su iz godine u godinu obnovili i Vatrogasni dom, koji je 2002. godine dobiven od Seoske samouprave. U Domu je uređen ured, skladište, mjesto za sastanke, garaža za vatrogasna kola, klub za mlade vatrogasce. Židovi su mu puni priznanja i diploma s pojedinih sudjelovanja. Vatrogasci u mjestu aktivno sudjeluju u seoskim priredbama, uključuju se u organizaciju programa drugih civilnih udruga, ako treba, pružaju sigurnost kod raznih sportskih i

Osposobljeni vatrogasci

kulturnih priredaba, oni sami organiziraju utrku, Dan svetog Florijana. Pomažu svugdje gdje mogu: u mnogim posredovanjima diljem države kao dobrovoljci bili su među prvima, prilikom poplava kod Dunava, kod katastrofe crvenog blata, kod traženja nestalih osoba i u drugim nedaćama. S novim zadatkom veća će im biti i odgovornost, ovaj put će izravno dobiti uzbunu i u što kraćem vremenskom roku trebat će stići na mjesto nezgode i bez profesionalnih vatrogasaca mogu gasiti požar, poduzeti spasilački zahvat. Keresturski vatrogasci štite područje od sto četvornih kilometara i više od 5500 žitelja, ponajprije odgovaraju za zaštitu naselja Kerestura, Fičehaza, Belezne, te Tiloša, Šurda, Mlinaraca i Serdahela. U okviru svečanosti uručivanja svjedodžbe posvećen je obnovljeni Vatrogasni dom. Želi li tko pomoći rad Vatrogasnoga društva, može pomoći s 1 % svog poreza na (porezni broj mu je: 18954856-1-20). beta

„Židanske zvijezdice“ imaju knjigu i CD-ploču

„Kad sam bila mala...“ – Još jedan biser hrvatske prošlosti

Tako mali, a već imaju svoju knjigu i cedejku „Židanske zvijezdice“, kim sam – po jednom lanjskom napisu u Hrvatskom glasniku – ja postala „kuma“. Kristina Pantoš-Kovač i nje muž Tamaš, rodnom iz Petrovoga Sela, malo prije pred trimi ljeti su izmislili u Hrvatskom Židanu da će skupaskovati dičju grupu za očuvanje mjesne vridnosti u riči, igri, tancu i povidajki. Dvanaest – trinaest mališanov su zeli nutra u djelo s kimi redovno vježbaju (med njimi su pravoda i njevi dva sini), i nosu je na nastupe u cijeloj okolici, kade je svagdir čeka priznanje, aplauz i gratulacije. „Židanske zvijezdice“ su u okviru skoro trournoga spektakla skupa s ostalimi mjesnimi kulturnimi društví predstavili svoju knjigu i cedejku pod naslovom „Kad sam bila mala...“, 22. januara, u nedilju otpodne, u židanskom Kulturnom domu.

Za tamburaškim početkom školnikovica, moderatorica programa Jadranka Tot je dvojezično pozdravila punu dvoranu, s roditelji, staristarji, poznaniki i pomoćniki dičje grupe ter je rekla: „Ja si od srca željim da ova prezentacija bude sveta, kada svečujemo hrvatske dičje pjesme, hrvatsku muziku, a ne nazadnje ovu dicu ka još imaju volju jačiti po hrvatsku.“ U ime mjesne Hrvatske samouprave, ka je prikzela stroške snimanja glazbenoga produkta i objelodanjenja ove knjige, zahvalila se je peljačem grupe dopredsjednica Mirjana Šteiner, i pohvalila je inicijativu, trud i marljivost dice ki su u skupščini spasili domaće vridnosti za dojdruće generacije i ljeta. O nastanku knjige je govorila urednica Kristina Pantoš-Kovač ka se je još u svoji ljeti studiranja začela baviti skupljanjem dičjih materijalov, a pred njom su to pravili i etnograf dr. Ivan Horvat i školnik Lajoš Brigović, čija imena pravoda nisu izostavljena iz nabranjanj. Ova zbirka i CD-ploča je sád troljetnoga neprekidnoga djelovanja dičje grupe, ku urednica preporučuje „starijim ljudem za čút na ditinstvo, a roditeljem i dicit na skupno zabavljanje, čuvanje i naprikdavanje bogatstva našega materinskoga jezika“. Zad-

nja kocka u želji da se izda knjiga, kako je rekla Kristina Pantoš-Kovač, bila je ponuda Janke Brigović, ka je po smrti muža Lajoša Brigovića još na kraju decembra 2015. ljeta, sve dičje knjige ke su bile u Brigovićevoj biblioteki, darovala dičjoj grupi. „Bila nam je to velika čast, ali i zadaća i izazov da moramo dalje djelati“, naglasila je peljačica židanske grupe. Izdanje „Kad sam bila mala“, sastavljeno je po godišnju dob s jačkami, brojalicama, povidajkami, ilustrirano, vabljivo i za dičje oči. Svagdir je izostavljena jedna stranica da tamo mogu moljati i mali vlasniki. Po predstavljanju knjige i cedejke poredali su se mali junaki i junakinje na pozornici i u sjajnom spektaklu prikazali uživo, što je u knjigi i na papiru ovjekovječeno. Knjiga je tiskana u Izdavačkoj kući Croatica, lektorirala ju je Matilda Bölcs, a studijska djela je napravio petrovski Dušan Timar. U programu su još nastupali Židanski tamburaši (ki su i glazbeno sprohadjali mališane na cedejki), Hrvatsko kulturno društvo „Čakavci“ s gradišćanskim tancem i jačkarni zbor „Peruška Marija“, a potom su se još dugo družili slavljeniki i njevi gosti ki nikako ne bi bili izostavili ovo nediljno otpodne s još jednim biserom hrvatske prošlosti... *Tiho*

PETROVO SELO

Ovo ljeto, miscedan prlje nego lani, narikatat će organizatori, okupljeni oko gornje petroviske krčme ter različite civilne organizacije, svinjokolju, ka ima cilj malo približiti dicit, a i odraščeni, dugoljetnu seosku tradiciju, pri koj su se našli poznaniki i rodbina. Svinju zaklati, predjelati različite falate za jilo i kušanje ter to predstaviti u gastronomskom spektaklu i samim stanovnikom ovoga sela, to će biti ljetos i temeljni poziv 4. februara, u subotu, u gornji kraj, početo od devet uri. Dohotki, isto tako kot i lani, idu u dobrotvorne svrhe.

BEREG

U tome prekograničnom hrvatskom naselju organizira se Šokačko prelo koje će se prirediti 11. veljače u mjesnom domu kulture, s početkom u 19 sati. Ulaznice s večerom i pićem stoje 1200 dinara. U programu će nastupiti gostujuća društva iz Odžaka (BiH) i Bogdanovaca (Hrvatska). Za dobro raspoloženje pobrinut će se TS „Čokanj“ iz Našica (Hrvatska).

LUKOVIŠĆE

Odgojno tijelo tamošnjega Hrvatskog vrtića u 10. veljače, s početkom u 16 sati u mjesnom domu kulture priređuje svečanost u spomen na Đuru Frankovića. U programu svečanosti sudjelovat će djeca iz mjesnog vrtića i osnovne škole.

BUDIMPEŠTA

U ferencvaroškoj crkvi svetog Vinka iz Paula (Páli Szent Vince; IX., Haller u. 19 – 21) 3. veljače 2017. od 17 sati bit će međugorsko molitveno popodne s humačkim župnikom fra Ljubom Kurtovićem. Prvo se moli krunica, poslije toga je u 18 sati sveta misa, te svjedočanstva.

KOLJNOF

MLADIK i koljnofski Kulturni dom srdačno Vas poziva na tradicionalni maskenbal 10. februara, u subotu, u mjesni Kulturni dom. Tema karnevala je „Panduri i kradljivci“. Za muziku će se pobrinuti petroviski Čungam i koljnofski What'sUpCi, jilo i pilo svaki sam nosi. Najbolja pratež se nagradjuje, u 21 uri se začme program. U polnoći će se podiliti i vridne tombole. Ulaznica je 1000 Ft.

ERČIN

Hrvatska samouprava toga grada poziva Vas na pokladnu veselicu s naramkom, koja će biti u subotu, 11. veljače 2017. od 17 sati, u prostorijama gradskog Općeprosvjetnog doma i Knjižnice „József Eötvös“ (Szent István út 12 – 14). Bit će natjecanja pokladnih krafna (pokladnica) i maska. Sviru sastav Babra.

KERESTUR

Kulturno društvo „Kerestur“ 4. veljače priređuje Susret narodnosti i različitih kultura. Na Susret stižu kulturne skupine s tromeđe, iz Hrvatske, Slovenije i Mađarske, čiji su članovi pripadnici mađarske ili hrvatske narodnosti. U programu nastupa donjovidovečko Kulturno društvo, Tamburaški sastav Kitica, Kulturna grupa Pomurje, Kulturna grupa Mura i mnogi soloizvođači. Na priredbu, koja će se održati od 16 sati u domu kulture, svakoga srdačno očekuju.

TOMPA

U organizaciji KUD-a Kolo, u tome bačkom naselju 14. siječnja održano je 8. Bunjevačko veliko prelo, koje je ostvareno s potporom gradonačelnika Lászlóa Véha. U prigodnom kulturnom programu KUD Kolo predstavio se s izvornim bunjevačkohrvatskim plesovima i pjesmama. Tom su prigodom gosti mogli razgledati bunjevačku zavičajnu zbirku postavljenu u KUD-ovim klupskim prostorijama.

KEMLJA

Zastupnici mjesne Hrvatske samouprave srdačno Vas pozivaju na tradicionalni Hrvatski bal, 11. februara, u subotu, u kemljanski Kulturni dom. Program počinje u 19 uri, nastupaju domaće kulturne grupe. Svirat će Štefko i Rebeka, a u polnoći se pukaju vridne tombole. Ulaznica stoji 1000 Ft.

PETROVO SELO

I ljetos se priređuje jako popularni maskenbal „Zaklade za Petrovo Selo“, 11. februara, u subotu. Tema po oblačenju je sridnji vijek, ali svaki kostim je dobro došao na fešti, kade, kot i vik, šareni program je predvidjen, uz feštu do ranoga svitanja s Pinkicom, Pinka-bandom i Čungamom. Informacije i kupovanje kartov pri Rajmundu Filipoviću, telefon: 20/365 3504.

Program Hrvatskog kazališta za veljaču 2017. g.

11. veljače u 18 sati Zoltan Gatai: Marica – pučka igra, Katolj

12. veljače u 15 sati Zoltan Gatai: Marica – pučka igra, Salanta

15. veljače u 12 sati, po motivima J. Pehra i L. Spačila priredio Petar Šurkalović: Guliver među lutkama – lutkarska igra, Tukulja

17. veljače u 18 sati Zoltan Gatai: Marica – pučka igra, Sumarton

19. veljače u 17 sati Zoltan Gatai: Marica – pučka igra, Udvar

22. veljače u 19 sati, u izvedbi Pečuškog baleta, Dobri, Loši i Visoki, Siófok, Dom kulture „Imre Kálmán“

24. veljače u 19 sati, u izvedbi Pečuškog baleta, Let kukavičjega gnijezda, Budimpešta, Palača umjetnosti.

MOHAČ

Tradicionalno Vinkovo ili Vincencia u tome podunavskom gradiću održalo se u organizaciji Gradske samouprave na Svetog Vinka, 22. siječnja, a već po običaju započelo je u kapelici svetoga Jakoba svetom misom. Okupljanje je vinara i vinogradara bilo u mohačkim vinogradima na Surduku. Nakon prigodnoga govora mohačkog gradonačelnika, a nakon prve rezidbe koje je obavio mohački načelnik József Szekó, vinograd i „Vinkove trsove“ blagoslovio je će župnik Attila Bognár. Slijedio je obilazak mohačkih podruma.